

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT

Môn học: Quản lý tài nguyên

Mã môn: RMA33021

Dùng cho các ngành: Kỹ thuật Môi trường.

Khoa phụ trách: Khoa Môi trường

**THÔNG TIN VỀ CÁC GIẢNG VIÊN
CÓ THỂ THAM GIA GIẢNG DẠY MÔN HỌC**

1. **Th.S. Hoàng Thị Thúy** – Giảng viên cơ hữu
 - Chức danh, học hàm, học vị: Giảng viên, thạc sỹ
 - Thuộc khoa: Khoa Môi trường
 - Địa chỉ liên hệ: Khoa Môi trường- trường Đại học dân lập Hải phòng
 - Điện thoại: 01237131286 Email: hoangthithuy@hpu.edu.vn
 - Các hướng nghiên cứu chính: Công nghệ môi trường và sinh thái môi trường

THÔNG TIN VỀ MÔN HỌC

1. Thông tin chung:

- Số tín chỉ: 2 tín chỉ
- Các môn học tiên quyết: Môi trường và con người
- Các môn học kế tiếp:
- Các yêu cầu đối với môn học: các kiến thức cơ bản về sinh học, môi trường.
- Thời gian phân bổ đối với các hoạt động:
 - + Nghe giảng lý thuyết: 26 tiết
 - + Làm bài tập trên lớp: 0 tiết
 - + Thảo luận: 13 tiết
 - + Thực hành, thực tập (ở PTN, nhà máy, điền dã,...): 6 tiết
 - + Hoạt động theo nhóm: 0 tiết
 - + Tự học: 20 tiết
 - + Kiểm tra: 0 tiết

2. Mục tiêu của môn học:

- Kiến thức: Trang bị cho sinh viên những kiến thức về nguồn gốc, vai trò, hiện trạng, các cách bảo vệ và sử dụng, quản lý bền vững tài nguyên.
- Kỹ năng: rèn luyện kỹ năng làm việc độc lập, kỹ năng khảo sát, phân tích tài liệu, kỹ năng làm việc theo nhóm, kỹ năng thuyết trình, kỹ năng khảo sát thực tế.
- Thái độ: đoàn kết, hợp tác, tự giác

3. Tóm tắt nội dung môn học:

Môn học cung cấp các kiến thức cơ bản về nguồn gốc, vai trò, hiện trạng, các cách bảo vệ và sử dụng, quản lý bền vững tài nguyên.

Nội dung của môn học bao gồm: các loại hình tài nguyên đất, nước, khoáng sản, năng lượng, khí hậu, sinh vật

Phương pháp nghiên cứu: nghiên cứu thực địa, thu thập và phân tích tài liệu.

4. Học liệu:

1. *Quản lý tài nguyên và môi trường*, NXB Xây Dựng, 2010.
2. *Quản lý biển*, Lê Đức Tổ, Hoàng Trọng Lập, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội,
3. *Phương pháp điều tra đánh giá tài nguyên rừng nhiệt đới*, NXB Khoa học Kỹ thuật, 2006
4. *Sinh học và sinh thái học biển*, Vũ Trung Tạng, NXB Đại Học Quốc Gia Hà Nội, 2004.
5. *Vai trò của hệ sinh thái rừng ngập mặn và rạn san hô trong việc giảm nhẹ thiên tai và cải thiện cuộc sống ở vùng ven biển*, Phan nguyên Hồng, NXB nông nghiệp, HN 2007

5. Nội dung và hình thức dạy – học:

Nội dung (Ghi cụ thể theo từng chương, mục, tiểu mục)	Hình thức dạy – học						Tổng (tiết)
	Lý thuyết	Bài tập	Thảo luận	TH, TN, điền dã	Tự học, tự NC	Kiểm tra	
Bài mở đầu							
1. Giới thiệu môn học	0.5	0	0	0	0	0	0.5
2. Các khái niệm, phân loại tài nguyên	1.5	0	0	0	0	0	1.5

Chương 1 TÀI NGUYÊN ĐẤT VÀ BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG ĐẤT							
1.1. Khái niệm, yếu tố hình thành, vai trò của đất	1	0	0	0	0	0	1
1.2. Thành phần ,cấu trúc của đất	0.5	0	0	0	0	0	0.5
1.3. Tài nguyên đất trên thế giới và VN		0	0	0	0	0	
1.3.1. Tài nguyên đất trên thế giới	1	0	0	0	0	0	1
1.3.2. Tài nguyên đất ở Việt Nam	1.5	0	0	0	0	0	1.5
1.4. Một số biện pháp bảo vệ và sử dụng bền vững TND		0	0	0	2.0	0	
1.4.1. Hạn chế ô nhiễm và suy thoái đất	0.5						0.5
1.4.2. Nâng cao hiệu quả sử dụng tài nguyên đất	0.5	0	0	0	0	0	0.5
1.4.3. Kết hợp nông lâm trong cải thiện và duy trì độ phì nhiêu của đất	0.5	0	0	0	0	0	0.5
1.4.4. Bảo vệ đất và sản xuất nông nghiệp bền vững	0.5	0	0	0	0	0	0.5
1.5. Giới thiệu về quản lý TND tại VN	1.0						1.0
Chương 2 TÀI NGUYÊN NƯỚC VÀ SỬ DỤNG HỢP LÝ NGUỒN NƯỚC							
2.1. KHÁI QUÁT CHUNG VỀ TÀI NGUYÊN NƯỚC	1.0	0	0	0	0	0	1.0
2.1.1. Khái niệm, vai trò tài nguyên nước		0	0	0	1.0	0	
2.1.2. Đặc điểm của các nguồn nước		0	0	0	0	0	
2.2. TÀI NGUYÊN NƯỚC Ở VIỆT NAM							
2.2.1. Tài nguyên nước mặt	0		1.0				1.0
2.2.2. Tài nguyên nước ngầm (nước dưới đất)	0	0	1.0	0	0	0	1.0
2.2.3. Một số vấn đề liên quan tới tài nguyên nước ở Việt Nam	1.0	0	0	0	1.0	0	1.0
2.3. SỬ DỤNG HỢP LÝ VÀ BẢO VỆ NGUỒN NƯỚC	1.5	0	0	0	2.0	0	1.5

2.3. 1. Sử dụng tiết kiệm và hạn chế xả thải		0	0	0	0	0	0
2.3.2. Quản lý tổng hợp Tài nguyên nước	0.5	0	0	0	0	0	0.5
2.4. TÀI NGUYÊN BIỂN							
2.4.1. Quan niệm và phân loại tài nguyên biển							
2.4.2. Một số dạng tài nguyên biển	0		1.0				1.0
2.4.3 Quản lý và bảo vệ tài nguyên biển	1.0	0	0	0	2.0	0	1.0
Chương 3 TÀI NGUYÊN KHOÁNG SẢN, NĂNG LƯỢNG VÀ SỬ DỤNG HỢP LÝ							
3.1. KHÁI QUÁT CHUNG VỀ TÀI NGUYÊN KHOÁNG SẢN							
3.1.1. Khái niệm	0	0	0	0	0	0	1.0
3.1.2. Vai trò của tài nguyên khoáng sản		0	1.0	0	0	0	
3.1.3. Phân loại khoáng sản và mỏ khoáng sản	0.5	0	0	0	0	0	0.5
3.2. TÁC ĐỘNG CỦA HOẠT ĐỘNG KHOÁNG SẢN TỚI MÔI TRƯỜNG	0	0	1.5	0	0	0	1.5
3.2.1. Tác động của hoạt động khai thác khoáng sản					1.0		
3.2.2. Tác động của hoạt động chế biến					1.0	0	0
3.3. TÀI NGUYÊN NĂNG LƯỢNG	0	0	1.0	0	1.0	0	1.0
3.4. QUẢN LÝ VÀ BẢO VỆ TÀI NGUYÊN KHOÁNG SẢN							
3.4.1. Tổ chức khai thác hợp lý	0.5	0		0	1.0	0	0.5
3.4.2. Nâng cao hiệu quả chế biến	0.5	0		0	1.0	0	0.5
3.4.3. Sử dụng vào nhiều mục đích và tiết kiệm	0.5	0		0	1.0	0	0.5
3.4.4 Quản lý nhà nước về khoáng sản ở nước ta	0.5	0		0	1.0	0	0.5
Chương 4 TÀI NGUYÊN KHÍ HẬU							
4.1. KHÁI QUÁT CHUNG VỀ TÀI NGUYÊN KHÍ HẬU	1.0	0	0	0	0	0	1.0

4.1.1. Khái niệm liên quan tài nguyên khí hậu		0	0	0	0	0	
4.1.2. Các yếu tố khí tượng chính		0	0	0	0	0	
4.1. 3. Các nhân tố hình thành khí hậu			0				
4.1.4. Các nhân tố địa lý ảnh hưởng đến khí hậu		0		0	0	0	
4.2. ĐIỀU KIỆN HÌNH THÀNH KHÍ HẬU VIỆT NAM							
4.2.1. Ảnh hưởng bởi chế độ mặt trời nội chí tuyến.	1.0	0	0	0	0	0	1.0
4.2.2. Chi phối bởi hoàn lưu gió mùa	1.0	0	0	0	0	0	1.0
4.2.3. Điều kiện địa hình	1.0	0	0	0	0	0	1.0
4.3. BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU VÀ NHỮNG TÁC ĐỘNG CỦA NÓ ĐỐI VỚI NƯỚC TA					2.0		
4.3.1. Xu thế biến đổi khí hậu ở nước ta	0	0	0.5	0	0	0	0.5
4.3.2. Tác động tiềm tàng của biến đổi khí hậu ở Việt nam	0	0	1.0	0	0	0	1
4.3.3. Những thách thức đối với Việt Nam trong ứng phó với biến đổi khí hậu	0		1.0				1
4.3.4. Thích ứng và giảm nhẹ biến đổi khí hậu ở Việt Nam	0	0	0.5	0	0	0	0.5
Chương 5 :TÀI NGUYÊN SINH VẬT VÀ BẢO VỆ ĐA DẠNG SINH HỌC							
5.1. KHÁI QUÁT VỀ TÀI NGUYÊN SINH VẬT	0.5	0	0	0	0	0	0.5
5.2. VAI TRÒ CỦA SINH VẬT ĐỐI VỚI SỰ SỐNG TRÊN TRÁI ĐẤT	0	0	1.0	0	0	0	1
5.3. TÀI NGUYÊN SINH VẬT ĐẶC THÙ QUÝ HIẾM							
5.3.1. Tài nguyên thực vật đặc thù bị đe dọa	0.5	0	0	0	0	0	0.5
5.3.2. Tài nguyên động vật	0.5	0	0	0	0	0	0.5
5.3.3. Tài nguyên vi sinh vật	0.5	0	0	0	0	0	0.5
5.4. TÀI NGUYÊN RỪNG VÀ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG							
5.4.1. Khái quát	0.5						0.5

5.4.2. Tài nguyên rừng - Điều kiện hình thành và phát triển	0		0.5		1.0		0.5
5.4.3. Sự phân bố của rừng	0.5						0.5
5.4.4. Mối quan hệ giữa Môi trường sinh thái và Tài nguyên rừng Việt Nam	0.5						0.5
5.4.5. Những hiểm họa về môi trường do nạn phá rừng	0		0.5		1.0		0.5
5.4.6. Một số ví dụ về những khu rừng có giá trị tài nguyên sinh học lớn của Việt Nam	0.5						0.5
5.5. ĐA DẠNG SINH HỌC VÀ BẢO VỆ ĐA DẠNG SINH HỌC							
5.5.1. Đa dạng sinh học	1	0	0	0	0	0	1
5.5.2. Giá trị của đa dạng sinh học	0		0.5		1.0		0.5
5.5.3. Bảo tồn đa dạng sinh học	0.5	0	0	0	0	0	0.5
thực tế				6.0			6
Báo cáo thực tế			1				1
Tổng (tiết)	26	0.0	13.0	6.0	20.0	0.0	45

6. Lịch trình tổ chức dạy – học cụ thể:

Tuần	Nội dung	Chi tiết về hình thức tổ chức dạy – học	Nội dung yêu cầu sinh viên phải chuẩn bị trước	Ghi chú
I	Bài mở đầu	Diễn giảng và phát vấn	Nghiên cứu tài liệu trước	3 tiết
	1. Giới thiệu môn học			
	2. Các khái niệm, phân loại tài nguyên			
	Chương 1 TÀI NGUYÊN ĐẤT VÀ BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG ĐẤT			
	1.1. Khái niệm, yếu tố hình thành, vai trò của đất			
II	1.2. Thành phần ,cấu trúc của đất	Diễn giảng và phát vấn	Nghiên cứu tài liệu trước	3 tiết
	1.3. Tài nguyên đất trên thế giới và VN			
	1.3.1. Tài nguyên đất trên thế giới			
	1.3.2. Tài nguyên đất ở Việt Nam			
III	1.4. Một số biện pháp bảo vệ và sử dụng bền vững TNĐ	Diễn giảng và phát vấn	Nghiên cứu tài liệu trước	3 tiết
	1.4.1. Hạn chế ô nhiễm và suy thoái đất			

	1.4.2. Nâng cao hiệu quả sử dụng tài nguyên đất			
	1.4.3. Kết hợp nông lâm trong cải thiện và duy trì độ phì nhiêu của đất			
	1.4.4. Bảo vệ đất và sản xuất nông nghiệp bền vững			
	1.5. Giới thiệu về quản lý TND tại VN			
IV	Chương 2 TÀI NGUYÊN NƯỚC VÀ SỬ DỤNG HỢP LÝ NGUỒN NƯỚC	Diễn giảng và phát vấn	Nghiên cứu tài liệu trước	3 tiết
	2.1. KHÁI QUÁT CHUNG VỀ TÀI NGUYÊN NƯỚC			
	2.1.1. Khái niệm, vai trò tài nguyên nước			
	2.1.2. Đặc điểm của các nguồn nước			
	2.2. TÀI NGUYÊN NƯỚC Ở VIỆT NAM	Nhận xét, cho điểm, bổ sung	Sv thu thập tài liệu và làm báo cáo: đặc điểm, trữ lượng, hiện trạng, khai thác bền vững, vai trò.	
	2.2.1. Tài nguyên nước mặt			
	2.2.2. Tài nguyên nước ngầm (nước dưới đất)			
V	2.2.3. Một số vấn đề liên quan tới tài nguyên nước ở Việt Nam	Diễn giảng và phát vấn	Nghiên cứu tài liệu trước	3 tiết
	2.3. SỬ DỤNG HỢP LÝ VÀ BẢO VỆ NGUỒN NƯỚC			
	2.3. 1. Sử dụng tiết kiệm và hạn chế xả thải			
	2.3.2. Quản lý tổng hợp Tài nguyên nước			
	2.4. TÀI NGUYÊN BIỂN			
	2.4.1. Quan niệm và phân loại tài nguyên biển			
VI	2.4.2. Một số dạng tài nguyên biển	Nhận xét, cho điểm, bổ sung	Sv thu thập tài liệu và làm báo cáo: đặc điểm, trữ lượng, hiện trạng, khai thác bền vững, vai trò.	
	2.4.3 Quản lý và bảo vệ tài nguyên biển	Diễn giảng và phát vấn	Nghiên cứu tài liệu trước	
	Chương 3 TÀI NGUYÊN KHOÁNG SẢN, NĂNG LƯỢNG VÀ SỬ DỤNG HỢP LÝ			
	3.1. KHÁI QUÁT CHUNG VỀ TÀI NGUYÊN KHOÁNG SẢN			
	3.1.1. Khái niệm	Nhận xét, cho điểm, bổ sung	Sv thu thập tài liệu và làm báo cáo: vai trò của một số k/s	
	3.1.2. Vai trò của tài nguyên khoáng sản			

VII	3.1.3. Phân loại khoáng sản và mỏ khoáng sản			3 tiết
	3.2. TÁC ĐỘNG CỦA HOẠT ĐỘNG KHOÁNG SẢN TỚI MÔI TRƯỜNG	Diễn giảng và phát vấn	Nghiên cứu tài liệu trước	
	3.2.1. Tác động của hoạt động khai thác khoáng sản	Nhận xét, cho điểm, bổ sung	Sv thu thập tài liệu và làm báo cáo	
	3.2.2. Tác động của hoạt động chế biến			
	3.3. TÀI NGUYÊN NĂNG LƯỢNG			
VIII	3.4. QUẢN LÝ VÀ BẢO VỆ TÀI NGUYÊN KHOÁNG SẢN	Diễn giảng và phát vấn	Nghiên cứu tài liệu trước	3 tiết
	3.4.1. Tổ chức khai thác hợp lý			
	3.4.2. Nâng cao hiệu quả chế biến			
	3.4.3. Sử dụng vào nhiều mục đích và tiết kiệm			
	3.4.4 Quản lý nhà nước về khoáng sản ở nước ta			
	Chương 4 TÀI NGUYÊN KHÍ HẬU			
	4.1. KHÁI QUÁT CHUNG VỀ TÀI NGUYÊN KHÍ HẬU			
	4.1.1. Khái niệm liên quan tài nguyên khí hậu			
	4.1.2. Các yếu tố khí tượng chính			
	4.1. 3. Các nhân tố hình thành khí hậu			
	4.1.4. Các nhân tố địa lý ảnh hưởng đến khí hậu			
IX	4.2. ĐIỀU KIỆN HÌNH THÀNH KHÍ HẬU VIỆT NAM	Diễn giảng và phát vấn	Nghiên cứu tài liệu trước	3 tiết
	4.2.1. Ảnh hưởng bởi chế độ mặt trời nội chí tuyến.			
	4.2.2. Chi phối bởi hoàn lưu gió mùa			
	4.2.3. Điều kiện địa hình			
X	4.3. BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU VÀ NHỮNG TÁC ĐỘNG CỦA NÓ ĐỐI VỚI NƯỚC TA	Nhận xét, cho điểm, bổ sung	Sv thu thập tài liệu và làm báo cáo	3 tiết
	4.3.1. Xu thế biến đổi khí hậu ở nước ta			
	4.3.2. Tác động tiềm tàng của biến đổi khí hậu ở Việt nam			
	4.3.3. Những thách thức đối với Việt Nam trong ứng phó với biến đổi khí hậu			
	4.3.4. Thích ứng và giảm nhẹ biến đổi khí hậu ở Việt Nam			
XI	Chương 5 :TÀI NGUYÊN SINH VẬT VÀ BẢO VỆ ĐA DẠNG SINH HỌC	Diễn giảng và	Nghiên cứu tài liệu	3 tiết

	5.1. KHÁI QUÁT VỀ TÀI NGUYÊN SINH VẬT	phát vấn	trước	
	5.2. VAI TRÒ CỦA SINH VẬT ĐỐI VỚI SỰ SỐNG TRÊN TRÁI ĐẤT	Nhận xét, cho điểm, bổ sung	Sv thu thập tài liệu và làm báo cáo	
	5.3. TÀI NGUYÊN SINH VẬT ĐẶC THÙ QUÝ HIỂM	Diễn giảng và phát vấn	Nghiên cứu tài liệu trước	
	5.3.1. Tài nguyên thực vật đặc thù bị đe dọa			
	5.3.2. Tài nguyên động vật			
	5.3.3. Tài nguyên vi sinh vật			
XII	5.4. TÀI NGUYÊN RỪNG VÀ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG			3 tiết
	5.4.1. Khái quát	Diễn giảng và phát vấn	Nghiên cứu tài liệu trước	
	5.4.2. Tài nguyên rừng - Điều kiện hình thành và phát triển	Nhận xét, cho điểm, bổ sung	Sv thu thập tài liệu và làm báo cáo	
	5.4.3. Sự phân bố của rừng	Diễn giảng và phát vấn	Nghiên cứu tài liệu trước	
	5.4.4. Mối quan hệ giữa Môi trường sinh thái và Tài nguyên rừng Việt Nam			
	5.4.5. Những hiểm họa về môi trường do nạn phá rừng	Nhận xét, cho điểm, bổ sung	Sv thu thập tài liệu và làm báo cáo	
	5.4.7. Một số ví dụ về những khu rừng có giá trị tài nguyên sinh học lớn của Việt Nam	Diễn giảng và phát vấn	Nghiên cứu tài liệu trước	
XIII XIV	Thực tế	GV phụ trách, đôn đốc sv , giải đáp thắc mắc	Đúng giờ, chấp hành đúng nội quy, ghi chép và tìm kiếm thông tin	6 tiết
XV	5.5. ĐA DẠNG SINH HỌC VÀ BẢO VỆ ĐA DẠNG SINH HỌC			2 tiết
	5.5.1. Đa dạng sinh học	Diễn giảng và phát vấn	Nghiên cứu tài liệu trước	
	5.5.2. Giá trị của đa dạng sinh học	Nhận xét, cho điểm, bổ sung	Sv thu thập tài liệu và làm báo cáo	
	5.5.3. Bảo tồn đa dạng sinh học			
	Báo cáo thực tế	Nhận xét, cho điểm, bổ sung	Sv thu thập kết quả thực tế và làm báo cáo	1 tiết
	Tổng (tiết)			45 tiết

7. Tiêu chí đánh giá nhiệm vụ giảng viên giao cho sinh viên:

1. Ý thức chuẩn bị bài trước khi đến lớp
2. Ý thức tham gia và kết quả làm báo cáo vấn đề, đóng góp ý kiến xây dựng bài trên lớp

8. Hình thức kiểm tra, đánh giá môn học:

- Báo cáo vấn đề của nhóm : 1 báo cáo
- Trao đổi với các nhóm báo cáo: 1
- Thi hết môn cuối kỳ: thi tự luận

9. Các loại điểm kiểm tra và trọng số của từng loại điểm:

- Báo cáo môn học, trao đổi nhóm khác: 15%
- Kiểm tra tư cách: 15%
- Thi hết môn: 70%

10. Yêu cầu của giảng viên đối với môn học:

- Yêu cầu về điều kiện để tổ chức giảng dạy môn học (giảng đường, phòng máy,...): giảng đường, hệ thống âm thanh cho giáo viên, thiết bị máy chiếu.

- Yêu cầu đối với sinh viên (sự tham gia học tập trên lớp, quy định về thời hạn, chất lượng các bài tập về nhà,...): chuẩn bị bài trước khi đến lớp, tham gia thảo luận, đóng góp xây dựng bài trên lớp, làm bài tập đầy đủ, đạt kết quả, hoàn thành tiểu luận môn học đạt kết quả.

Hải Phòng, ngày 1 tháng 1 năm 2013

P. Chủ nhiệm Khoa

Người viết đề cương chi tiết

TS. Nguyễn Kim Dung

ThS. Hoàng Thị Thuý